

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Muhariné dr. Bolla Ilona ügyvéd (cím) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek, a Dr. Vitál István Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Vitál István ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I. rendű, II.rendű alperes neve (**II. rendű alperes címe**) II. rendű, III.rendű alperes neve (**III. rendű alperes címe**) III. rendű, IV.rendű alperes neve (**IV. rendű alperes címe**) IV. rendű, V.rendű alperes neve (V. rendű alperes címe) V. rendű, VI.rendű alperes neve (**VI. rendű alperes címe**) VI. rendű, VII.rendű alperes neve (**VII. rendű alperes címe.**) VII. rendű, a Törös Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Törös Judit ügyvéd) által képviselt VIII.rendű alperes neve VIII. rendű, a Dr. Fekete és Társai Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Fekete Zsolt Tibor ügyvéd) által képviselt IX.rendű alperes neve (IX.rendű alperes címe) IX. rendű, X.rendű alperes neve (X.rendű alperes címe) X. rendű alperesek ellen hagyaték kiadása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2015. szeptember 11. napján meghozott 13.P.20.139/2015/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes perköltség fizetési kötelezettségét - a fejrészben megjelölt helyes perbeli jogállás szerint - az I-IV. rendű alperesek részére együttesen 105.840 (Százötezer-nyolcszáznegyven) forintra, az V-VII. rendű alperesek részére együttesen 211.660 (Kétszáztizenegezer-hatszázhatvan) forintra, a VIII. rendű alperes részére 158.750 (Százötvennyolcezer-hétszázötven) forintra, a IX-X. rendű alperesek részére együttesen 158.750 (Százötvennyolcezer-hétszázötven) forintra leszállítja. Az ítélet további fellebbeezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a VIII. rendű alperesnek 79.375 (Hetvenkilencezer-háromszázhetvenöt) forint, a IX. és X. rendű alpereseknek együttesen 79.375 (Hetvenkilencezer-háromszázhetvenöt) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 800.000 (Nyolcszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 1958. december 8-án rendezetlen családi jogállással született, ezért az anyakönyvbe születésekor anyja, **S.V.** után „**S.**” családi néven anyakönyvezték. A ... Bíróság az 1960. június 22-én meghozott **ítéletével** megállapította, hogy a felperes apja a **S.-en** 1913. szeptember 22-én született **V.A.**. Az ítéletet a ... Bíróság az 1960. szeptember 28-án meghozott **ítéletével** helybenhagyta. A jogerős bírósági ítélet alapján a ... Anyakönyvi Felügyelő az 1960. november 5-én kelt **határozatával** elrendelte a felperes születési anyakönyvébe **V.A.** apaként történő bejegyzését, ennek alapján a felperes családi neve „**S.**”-ról „**V.**”-re változott, mellyel családi jogállása rendeződött.

A felperes apja, **V.A.** 1974. január 27. napján végintézkedés hátrahagyása nélkül elhunyt. Leltárba vett hagyatéka a **s.-i** házas ingatlan 500.000 forint értékben és a **s.-i** 100.000 forint értékű kertingatlan volt. A hagyatéki ügyben eljáró közjegyző az 1992. június 5. napján meghozott **végzésével V.A.** hagyatékát, mint ági jellegű vagyont testvéreinek, **V F.-** nek és **P.O.-né**nek adta át egymás közt egyenlő arányban. Ezt követően az ingatlanokkal az örökösök rendelkeztek, melyekre 1992. augusztus 18. napján, vétel jogcímén **P.I.-né** tulajdonjoga került bejegyzésre.

P.O.-né 1999. szeptember 14-én elhunyt, hagyatékát az illetékes közjegyző a törvényes öröklés rendje szerint 2/4 részben gyermekének **M.T.J.-né**nek és 1/4-1/4 részben az előtte elhunyt gyermeke jogán unokáinak **IX. rendű alperesnek, X. rendű alperesnek** adta át.

A felperes a 2009. február 20. napján benyújtott keresetlevélben **V F. I. rendű, N.T.J.-né II. rendű, IX. rendű alperes** neve III. rendű és X. rendű alperes neve IV. rendű alpereseket a **V F.** hagyatékát képező ingatlanok jelenlegi forgalmi értékének megfelelő összege megfizetésére kérte kötelezni. A pertárgy értéket 10.000.000 forintban jelölte meg, mely alapján igénye az I. rendű alperessel szemben 5.000.000 forint, a II. rendű alperessel szemben 2.500.000 forint, a III. és IV. rendű alperesekkel szemben személyenként 1.250.000 forint volt. Keresete ténybeli alapjaként a felperes előadta, hogy a bíróság jogerős ítélete alapján apja **V.A.** volt, ezért a törvényes öröklés rendje szerint hagyatékának ténylegesen ő volt az örököse. Mivel apja testvérei a részükre átadott ingatlanhagyatékot értékesítették, ezért **V F.** testvértől és az időközben elhunyt **P.O.-né** jogutódaitól a hagyatéki vagyontárgyak jelenlegi értékét követeli. Az eljárás során **V F., N.T.J.-né,** valamint egyes perbe vont jogutódaik is elhunytak. Erre tekintettel, a jogutódlások folytán a felperes az alpereseket összesen 10.000.000 forint megtérítésére kérte kötelezni, oly módon, hogy annak a VIII. rendű alperes neve 18/72, **IX. rendű alperes** 9/72, X. rendű alperes neve 9/72, V. rendű alperes neve 12/72, VI. rendű alperes neve 12/72, I. rendű alperes neve 4/72, II. rendű alperes neve 4/72, III. rendű alperes neve 4/72 részét térítse meg.

Előadta a felperes, hogy nevelőszülőknél nevelkedett, édesanyját sem ismerte. Az általános iskola 7. osztályába járt, amikor közölték vele, hogy most már nem **S.-nek,** hanem **V.-nek** hívják. A 8. osztály elvégzését követően **B.-re** került szakmunkásképző iskolába, ekkor kereste meg édesanyját, akivel felvette a kapcsolatot. Anyja apjáról különösebbet nem mondott, csak annyit közölt, hogy **V.A.-nak** hívják, **S.-en** kőműves, és rövid ideig tartott a kapcsolatuk. A keresetlevél benyújtása előtt

körülbelül másfél-két évvel ezelőtt komolyan megbetegedett, és ekkor határozta el, hogy mindenképpen megkeresi apját és megismerkedik vele. Írt a **s.-i** önkormányzatnak, ahonnan azt a választ kapta, hogy apja 1974-ben elhunyt. Ezután keresett fel ügyvédet, hogy kinyomoztassa, volt-e apjának valamilyen vagyona, és ezután az információk birtokában szólította fel a rokonokat a fizetésre.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, elsődlegesen arra hivatkozással, hogy mivel **V.A.** ingatlanhagyatékát testvérei elidegenítették, a felperes örökösként kötelmi jogi igénnyel élhet, ami azonban elévült.

A VI. rendű alperes védekezésésként előadta továbbá, hogy **V.A.** a **s.-i ingatlanairól** halála előtt rendelkezett, eladásukra előszerződést kötött és hozzájárult ahhoz, hogy azokon a vevők - **P.I.** és **P.I.-né** - bontást végezzenek, valamint új felépítményt létesítsenek. Ezek alapján a vevők az ingatlanokra több jogcímen tulajdonjogot szereztek, melynek földhivatali átvezetésére azonban **V.A.** haláláig nem került sor. **P.I.** és házastársa az ingatlanokra lakóházat épített, mellyel kapcsolatban az illetékes építésügyi hatóság az 1973. október 23-án kelt levelében fennmaradási engedély benyújtására szólította fel őket. Erre tekintettel **V.A.** hagyatéki eljárásában **P.I.-né** a hagyaték terhére igényt jelentett be. Az adásvétel és a ráépítés ismeretében, **V.F.** és **P.O.-né** megállapodással hozzájárultak ahhoz, hogy a részükre átadott ingatlanokra **P.I.** és **P.I.-né** tulajdonjoga kerüljön bejegyzésre, akik közös vagyon megosztására irányuló szerződésük alapján az ingatlanok tulajdonjogát **P.I.-né** szerezte meg. Mindezek mellett a VI. rendű alperes a vele szembeni követelésösszegezés tekintetében hivatkozott arra is, hogy apja, **V.F.** esetleges tartozásáért örökrésze erejéig felel, melynek értékét a felperes vele szemben érvényesített követelése meghaladja. Az I-V. és VII. rendű alperesek a VI. rendű alperes védekezésében kifejtett további indokok figyelembevételével kérték velük szemben a kereset elbírálását.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű - helyesen VIII. rendű - alperesnek 635.000 forint, a III-IV. rendű - helyesen: IX. és X. rendű - alpereseknek 635.000 forint, a VI-XII. rendű - helyesen: I-VII. rendű - alperesek részére 635.000 forint perköltséget. További rendelkezése szerint a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli. Indokolásában utalt az elsőfokú bíróság a Ptk. 598. §-ára, mely szerint az ember halálával, hagyatéka mint egész száll át az örökösekre. Hivatkozott továbbá a Ptk. 115. § (1) bekezdésére, mely szerint a tulajdoni igények nem évülnek el, valamint a Ptk. 326. § (2) bekezdésének rendelkezésére, mely szerint, ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az, az akadály megszűnésétől számított egy éven belül is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél kevesebb van hátra.

Az alperesek érdemi ellenkérelmüket elsősorban arra alapították, hogy a felperes követelése elévült, ezért a bíróság elsődlegesen e hivatkozás megalapozottságát vizsgálta. A felperes öröklési jogi igényt érvényesített, mely tekintetében az elévülés szempontjából különbséget kell tenni tulajdoni és kötelmi jellegű igények között, a tulajdoni igények elévülése ugyanis kizárt, míg a kötelmi jellegű igények

elévülnek. Az ítélkezési gyakorlat szerint, ha a tulajdoni igény természetben nem elégíthető ki, mert a dolog már nincs meg, helyébe kötelmi jellegű igény lép, melyre már az elévülés szabályai az irányadók. A perbeli esetben a tulajdoni igény természetben nem volt kielégíthető, mivel a per tárgyát képező két ingatlant az örökösök - **V F.** és **P.O.-né** - 1992. augusztus 18. napján értékesítették **P.I.-né** részére, mellyel a felperesnek az ingatlanra vonatkozó dologi igénye kötelmi igénnyé fordult át. Erre tekintettel a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az ingatlan elidegenítésétől kezdődően a felperes követelése érvényesítésének indokolatlan késedelve bekövetkezett-e, ami a követelés érvényesíthetőségének megszűnését eredményezi.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes követelése elévült. Nem alapos az a hivatkozása, hogy mivel 2008 májusában az illetékes gyámhivatalban eljárva szerzett tudomást apja haláláról, az igénye érvényesítésére nyitva álló elévülési idő ezen időpontig nyugodott. Személyes meghallgatása során akként nyilatkozott, hogy már 7. osztályos korában megtudta, hogy neve nem **S.**, hanem **V**, továbbá tizenhárom éves korában tudomást szerzett arról, hogy apja **V.A.**, aki **S.-en** kőműves. Ezért az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, a felperes legalább nagykorúvá válásakor kellő érdeklődés esetén az addig rendelkezésére álló adatok és egyéb fellelhető iratok, főként az 1960. november 5-én kelt anyakönyvi bejegyzése alapján tisztázhatta volna apja kilétét, és fellelhetőségét, mely alapján öröklési igényét érvényesíthette volna. Ebből következően azon felróható magatartására, mely szerint édesapját évtizedeken át nem kereste, előnyök szerzése végett nem hivatkozhat. Előadta továbbá a felperes azt is, miszerint az örökösök tudtak arról, hogy ő létezik, azonban a hagyatéki eljárás során ezen ismeretüket nem tárták fel. Ennek bizonyítása a felperest terhelte, melyről a bíróság őt tájékoztatta, bizonyítási kötelezettségének azonban nem tett eleget. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

A felperes tanúként kérte kihallgatni **B.J.-né**t és **Sz.I.-né**t annak bizonyítására, hogy 2008. évben kereste apját. Ennek teljesítését az elsőfokú bíróság mellőzte, mert az előzőekben kifejtettek alapján a tanúkkal bizonyítandó tény nem bír relevanciával. Mindezek mellett az elévülésre figyelemmel mellőzte szakértő kirendelését a felperes apja hagyatékába tartozó ingatlanok forgalmi értékének megállapítására. A pervesztes felperest kötelezte az alperesek javára a perköltség, a képviselőjükkel felmerült ügyvédi munkadíj megtérítésére, melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) -(2) bekezdésében foglaltak alapján állapította meg. Mivel a felperes költségmentességben részesült, a le nem rótt eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Emellett kérelmet terjesztett elő az ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése megváltoztatására is, oly módon, hogy az ítélőtábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) és (3) bekezdései alapján, a perköltséget a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése szerint a követelt összeg 5%-ában állapítsa meg.

A fellebbezés indokolása szerint az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozatlanul és iratellenesen utasította el, a perben előterjesztett, a követelést megalapozó történeti tényállásból nem a megfelelő következtetéseket vonta le. Nem érezte át a felperesnek azt a személyes, szubjektív magánjellegű életviszonyát, ami eddigi életét behatárolta és meghatározta. Apró gyermekkorától mélyen megviselte az a körülmény, hogy szülőanyja nem törődött vele, állami gondozásba került, továbbá apja egy megfoghatatlan nem létező személy volt. Családi viszonyaival, származása ismeretlen adataival összefüggésben hol dühöt, hol kétségbeesést, hol pedig tudatos elutasítást érzett, és érzékeltetett környezetével. Fontosnak tartotta kiemelni a 2008. évtől tett erőfeszítéseit, ami származása kutatására irányult, amit az elsőfokú bíróság súlytalannak ítélt meg. Túlértékelte a felperes 1978. évtől tanúsított magatartását, és az elévülés jogkövetkezményeit fűzte hozzá. A felperes állami gondozottként, elhagyatottan, hevült érzelmekkel családi állásáról másként gondolkodott, mint érettebb fejjel. Ez a negatív kiindulópont lehetetlenné tette, hogy úgy gondolkodjon, ahogyan a rendezett családi állású emberek teszik. Rendezetlen származása miatt dachból, érzelmei okán haragos elutasítást érzett évtizedeken keresztül, de egyben tudat alatti óhaja volt, hogy megtudja, milyen ember az apja, aki nem törődött vele soha egy percet sem, melynek feldolgozása számára máig is lehetetlen. A felperes személyében rejlő egyedi jellegzetességekből az elsőfokú bíróság tapasztalatai hiányossága okán olyan következtetéseket vont le, amik azon következtetéshez vezettek, hogy nem menthető okból nem tudta érvényesíteni elévülési időn belül követelését. A névváltozást követően évtizedekig a felperes azt hitte, hogy azért lett **V.** a vezetékneve, mert vidékre került, abban a tudatban élte le addigi életét, hogy nincs apja. Amikor anyját kérdezte apja felől, azt a választ kapta, hogy neki sem volt apja. 2007. évben nevelőszülei idős gyermekei kérdezték tőle, hogy megtalálta-e már az apját, melyre azt válaszolta, hogy még nem, de keresi, mert meg kell hogy legyen.

Hivatkozott a felperes arra is, hogy amikor apja 1974-ben elhunyt ő még fiataalkorú volt. Ebben az időben a személyi igazolványban még feltüntették a gyermekek nevét, ezért apja személyi igazolványában is benne kellett, hogy szerepeljen a neve, mert a származás megállapítása iránti per alapján 1960. évben már bejegyezték őt az anyakönyvbe apaként. Ennek ellenére apja halála után a hagyatéki eljárásban a hatóságok őt nem keresték meg. Az elhunyt családtagoknak tudniuk kellett róla, mert az apaságot perben állapították meg, melyről a családtagok feltételezhetően értesültek. Az alperes e tényeket elhallgató magatartását igazolja, hogy V.rendű alperes neve édesanyját VII.rendű alperes nevet kérdezte a felperes füle hallatára, hogy tudtak-e róla, melyre az volt a válasz, hogy igen. **N.T.J.-né** született **P.K.** 2008. évben maga mondta a felperes feleségének, hogy neki a nevén kívül nem jut semmi. Mindezek a felperes álláspontja szerint azt támasztják alá, hogy a hosszadalmas bírósági eljárásban a peres felek személyében bekövetkezett számtalan jogutódlás és a kézbesítés lehetetlensége, valamint a jogi képviselő tisztázása mellett a tényállás feltárása, a bizonyítási eljárás lefolytatása elsikkadt, másodlagossá vált. Kifogásolta továbbá a felperes bizonyítási indítványai mellőzését, ami a 2008. évi erőfeszítéseit támasztották volna alá apja keresésének igazolására. Ezért az elsőfokú bíróság súlyosan mulasztott, amikor a per kimenetelére fontos tanúk kihallgatását mellőzte.

Kifogásolta a felperes az őt terhelő perköltséget is. Ezzel összefüggésben hivatkozott arra, miszerint elfogadja az ügyvédi munkadíj 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerinti megállapítását, ami azonban indokolt esetben mérsékelhető, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével, vagy a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség sem a pertárgy értékével, sem pedig az alperesi képviselők tevékenységével nem áll arányban és az érdemi tárgyalások számára, az egyes képviselők által benyújtott beadványok terjedelmére figyelemmel eltúlzott. Erre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését változtassa meg, és azt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése szerint a követelt összeg 5%-ában állapítsa meg.

Az I-VII. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A VIII. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felperes követelése elévül, fellebbezése érdemi jogi indokokat nem tartalmaz.

A IX. és X. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a jogszabályokat helyesen alkalmazta, ítélete ténybelileg és jogilag is megalapozott, mert a felperes követelése elévült. Az elsőfokú eljárás során a felperes többszöri felhívás ellenére nem igazolt olyan körülményt, ami alapján megállapítható lett volna, hogy követelésének érvényesítését önhibáján kívüli ok késleltette. Nagykorúsága és vélelmezett követelésének érvényesítése között közel 30 év telt el, mely időszak alatt nem volt elzárva attól, hogy családi állapotát tisztázza, ezért saját késedelmére alappal nem hivatkozhat. Fellebbezése nem tartalmaz jogi indokot, az kizárólag személyes életkörülményeire hivatkozik. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló iratokat és nyilatkozatokat kellő súllyal értékelte, mely alapján a keresetet megalapozottan utasította el. A felperes személyes nyilatkozata szerint már 8. osztályos korában lépéseket tett édesanyja felkutatása érdekében, mellyel egyidejűleg megkísérelhetette volna apjának felkutatását is, azt azonban elmulasztotta. Mivel apja hagyatéka már nincs meg, dologi jogi igénye kötelmi követeléssé alakult át, melyre az elévülés szabályai alkalmazandók.

A fellebbezés részben alapos.

Elsődlegesen kiemeli az ítélőtábla, hogy a jogutódlások folytán az elsőfokú bíróság ítéletében tévesen határozta meg az egyes alperesek perben állásának sorrendjét és sorszámát. Ha egyes perbeli pozícióban több személy van, sorszámozásuk a perben álló személyek száma és sorrendje meghatározására szolgál, ezért a felek sorszámozásának szükségszerűen meg kell egyeznie az adott pozícióban perben álló személyek számával. E követelménynek az elsőfokú ítélet fejrésze nem felel meg, a sorszámozás alapján tizenkét alperes van, holott a

ténylegesen perben álló alperesek száma csak tíz, az I. és V. rendű alperesi pozícióban fél feltüntetésre nem került. Emellett a Pp. 61. § (1) bekezdésének rendelkezése alapján a fél halála esetén jogutódja a „helyébe” lép, melyből következően a jogutód (jogutódok) perbeli állása a jogelőd perbeli állásához igazodik. Az eljárás során először **V F. I.** rendű alperes hunyt el, akinek helyébe a ... **számú végzés** alapján - számuk és sorrendjük szerint - perbe vont jogutódai: **V Cs. F. I.** rendű, V.rendű alperes neve II. rendű, VI.rendű alperes neve III. rendű és VII.rendű alperes neve IV. rendű alperesek léptek, ezáltal a korábbi II-IV. rendű alperesek (**N.T.J.-né, IX. rendű alperes** és X.rendű alperes neve) jogállása szükségszerűen V-VII. rendű alperesre változott. Ezt követően az elhunyt **N.T.J.-né** V. rendű alperes helyébe és perbeli pozíciójába a **végzés** alapján jogutódja, a VIII.rendű alperes neve lépett. Az eljárás során elhunyt **V Cs. F. I.** rendű alperes perbe vont jogutódai a **végzés** megjelölésével szemben nem IX-XII. rendű alperesek, hanem jogelődjük perbeli pozíciójához igazodva helyesen: I.rendű alperes neve I. rendű, II.rendű alperes neve II. rendű, III.rendű alperes neve III. rendű, IV.rendű alperes neve IV. rendű alperesek. Ez szükségszerűen változást eredményezett az ezt megelőzően alperesként perben álló személyek sorszámban, melynek folytán helyes jogállásuk: V.rendű alperes neve V. rendű, VI.rendű alperes neve VI. rendű, VII.rendű alperes neve VII. rendű, a VIII.rendű alperes neve VIII. rendű, IX.rendű alperes neve IX. rendű, X.rendű alperes neve X. rendű alperesek.

A felperesnek az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelme alaptalan. Az alperesek védekezésére tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta elsődlegesen a felperesi követelés elévülését, melynek kérdésében döntése és indokolása is megalapozott. Az a felek között nem volt vitás, hogy leszármazóként a felperes örökölte az apja hagyatékát képező ingatlanokat. A perbeli adatok szerint, mivel a hagyatéki eljárásban a felperes létezése nem volt ismert, a hagyatéki ügyben eljáró közjegyző a felperes apja hagyatékát ági öröklés jogcímén testvéreinek - az alperesek jogelődjeinek - adta át, akik ezt követően az ingatlanokkal rendelkeztek. Erre tekintettel a felperes sem vitatta, hogy az ingatlanok elidegenítésével öröklésből eredő dologi jogi igénye kötelmi jogi követeléssé vált. A kereset elbírálására alkalmazandó 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) 324. § (1) bekezdése alapján a kötelmi jogi követelés a 326. § (1) bekezdése szerint, annak esedékessé válásától számított öt éven belül évül el. A perbeli esetben a felperes kötelmi jogi igénye az apja hagyatékát képező ingatlanokra **P.I.-né** tulajdonjoga 1992. augusztus 18-i bejegyzésével vált esedékessé. A felperes hivatkozására tekintettel az elsőfokú bíróság a régi Ptk. 326. § (2) bekezdésének rendelkezésére figyelemmel helytállóan vizsgálta az elévülés nyugvását.

A régi Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján az elévülés akkor nyugszik, ha a jogosult követelését menthető okból nem tudja érvényesíteni. Az elévülés nyugvását eredményezőnek olyan, a jogosult hibáján kívüli körülmény minősül, ami akadályozta követelésének határidőn belüli érvényesítését. A felperes előadásából kitűnően, igényét korábban azért nem érvényesítette, mert apját 2008. évet megelőzően nem kereste, ennél fogva haláláról és hagyatékáról csak a 2008. évben kezdett keresése alapján szerzett tudomást. Kiskorúsága idején a felperes jogai önálló érvényesítésére nem volt jogosult, ami nagykorúsága eléréséig (1976. december 8.) követelése

érvényesítését akadályozó ok volt. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy nagykorúsága elérésétől a felperes igényérvényesítését akadályozó - ezáltal az elévülés nyugvását eredményező - ok nem merült fel, önhibájának minősül, hogy ezután apja után évtizedekig nem tudakozódott, ezáltal öröklésből eredő igényét határidőben nem érvényesítette.

Nyilvánvalóan alaptalan a fellebbezésnek az a hivatkozása, miszerint a felperes a névváltozását követően évtizedekig, 2008. évig azt hitte, hogy vezetékneve azért „V”, mert vidékre költözött, és abban a tudatban élte le addigi életét, hogy nincs apja. Ezt egyértelműen cáfolja a felperes elsőfokú eljárásban tett személyes előadása, mely szerint az általános iskola elvégzését követően **B.-re** került szakmunkásképző iskolába, ekkor felvette anyjával a kapcsolatot, aki kérdésére apjáról elmondta, hogy neve **V.A.**, aki **S.-en** kőműves és kapcsolatuk rövid ideig tartott. Alaptalanul kifogásolta a felperes a tanúk kihallgatására irányuló bizonyítási indítványa mellőzését is, akikkel apja 2008. évi keresésével kapcsolatos erőfeszítéseit kívánta igazolni. Az elévülés szempontjából a felperes 2008. év előtti magatartása volt a releváns, ezért az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen bizonyítási indítvány teljesítését a Pp. 3. § (4) bekezdése szerint helytállón mellőzte.

Alapos a fellebbezés a perköltség tekintetében, a felperes terhére megítélt perköltség összege ugyanis az elsőfokú bíróság indokolásával ellentétben nem felel meg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban: Rendelet) 3. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak. A Rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint a megítélhető munkadíj a pertárgyérték 5%-a. A felperes keresetében a pertárgy értékét 10 millió forintban jelölte meg, melynek megfizetésére az egyes alpereseket az általa meghatározott arányban kérte kötelezni. A 10 millió forint pertárgyérték alapján a Rendelet szerint megítélhető összes ügyvédi munkadíj (5%) 500.000 forint, amelyre az egyes alperesek az őket érintő követelés arányában jogosultak. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság a felperest az alperesek javára, a velük szemben érvényesített követelés összegének figyelmen kívül hagyásával, összesen háromszor 500.000 forint - áfával növelten - 635.000 forint megfizetésére kötelezte, ami jogszabálysértő.

A kifejtettek alapján az ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és a felperes által az egyes alpereseknek fizetendő ügyvédi munkadíjat a velük szemben érvényesített követelés összege alapján a Rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerinti 5% + áfára leszállította, míg az ítélet további helytálló rendelkezéseit helybenhagyta. A per főtárgya tekintetében, pervesztessége folytán a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest a VIII. rendű, valamint a IX. és X. rendű alperesek részére a másodfokú perköltség megfizetésére. A megítélt költség az egyes alpereseket érintő felperesi követelés összege alapján a Rendelet 3. § (5) bekezdése szerint ügyvédi munkadíj és az azt terhelő áfa. Az I-VII. rendű alperesek javára perköltség megállapítását mellőzte, tekintettel arra, hogy képviselőjük ellenkérelmet nem terjesztett elő és a tárgyaláson sem jelent meg. A felperes költségmentességére figyelemmel a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam viseli.

Budapest, 2016. szeptember 1.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.

a tanács elnöke

dr. Hegedűs Mária s.k.

előadó bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

Kovács Judit tisztviselő